

◆ ST. OLAV ◆

Nr. 32

Oslo, den 7. august 1935.

47. årg.

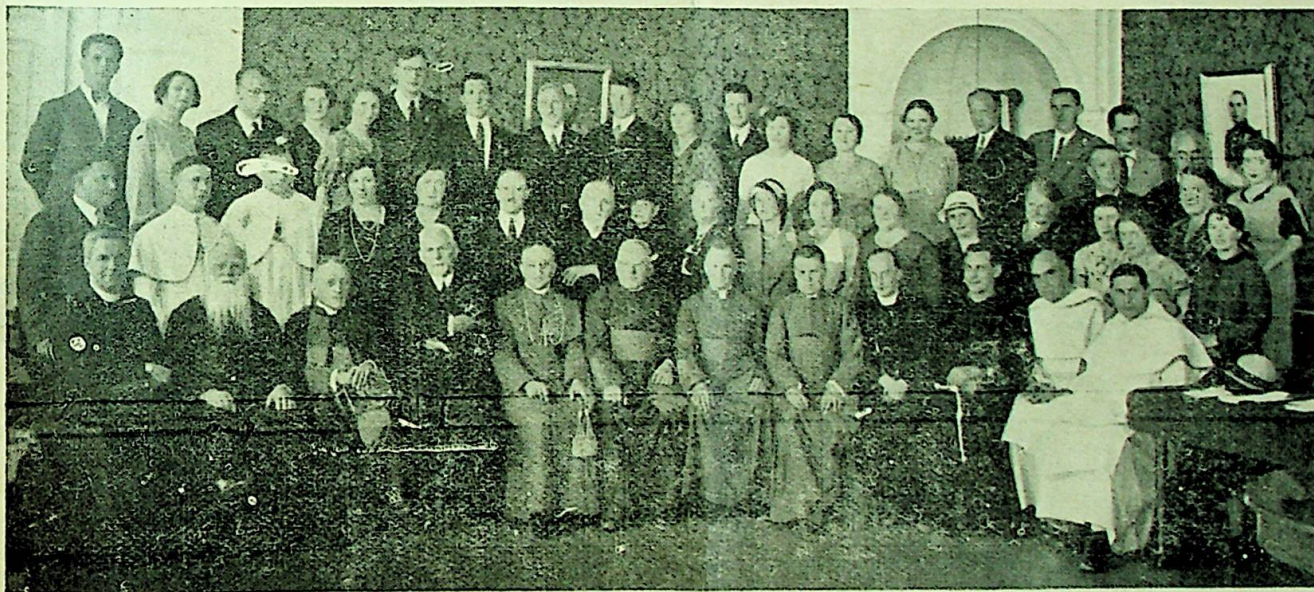
Redaktør: M g r. I r g e n s. Medarbeidere: mrg. Dr. Karl Kjelstrup, dominikanerpater A. Lutz, Sigrid Undset, Lars Eskeland

„St. Olav“ utkommer en gang ukentlig. Abonnement både for inn- og utland tegnes på alle postkontor eller direkte, skriftlig i ekspedisjonen, Akersveien 5. Abonnementspris kr. 2,50 pr. kvartal forskuddsvis betalt. for utlandet tillegg av vedk. lands avisporto. Opsigelser må være eksp. ihende senest 14 dager før hvert kvartalskifte. Annonser må være innsendt innen søndag aften, manuskript innen fredag aften.

„St. Olav“'s telefoner: Redaksjon og ekspedisjon: 23743 Redaktøren privat 14161 Redaksjonssekretæren privat 10695 — „St. Olav“'s ekspedisjon og forlag, Akersveien 5 I, åpent torsdage fra 10—2 og 4—7. Lørdager fra 10—1. De øvrige dage fra kl. 10—4 Utbetalinger kun mandag kl. 3—4.

INNHOLD: St. Olavs Forbunds Landsmøte i Trondheim. — St. Josephssøstrene 70 år i Norge. — Takk. — Prest i 50 år. — Den engelske pilgrimsferd. — Herhjemme. — - og derute.

St. Olavs Forbunds Landsmøte i Trondheim.

Overhyrdene med landsmøtets deltagere.

Atter strømmet det store skarer fra alle kanter av landet for ved Olsoktid å være i Trondheim. De fleste kom nok til varemessen som i år var henlagt til den gamle domkirkested, men det var også en liten flokk som kom for å feire Hellig Olavs minne i helgenkongens by og for på fedrenes vis å bivåne Olsokmessen på Stiklestad.

Den største kontingent til landsmøtet og de fleste pilegrimmer kom til Trondheim med dagtoget fra Oslo lørdag 27. juli. Blandt de tallrike geistlige må foruten Hs. Høiærverdighet biskop M a n g e r s, nevnes mrg. dr. K j e l s t r u p som kom helt fra Kristiansand for å holde festtalen på det store Olsokstevne istedenfor Lars E s k e l a n d som ved sykdom dessverre var blitt hindret i å komme, mrg. O l

r i k fra Danmark, sogneprest Gerhard de G e u s som var kommet på et lite feriebesøk for å hilse på sine mange venner blandt geistligheten og i sine tidligere menigheter i Oslo og Trondheim, selveste pastor R i e s t e r e r, den norske geistlighets nestor og Stiklestad-valfartenes foregangsmann og ophavsmann i våre dager, samt pastor U g e n, sogneprest N c t e n b o o m O. F. M., og «St. Olav»s redaktør som reiste i egenskap av utsendt korrespondent og som viseformann i St. Olavs Forbund. Blandt de mange legfolk som møtte som delegerte til landsmøtet eller som medlemmer av centralstyret, bemerkedes forbundets formann, bankchef P a r m a n n og dets energiske sekretær Honoré Barra som var utrettelig med å ordne alt for landsmøtets man-

ge deltagere. Foruten Oslo-representantene medfulgte også de delegerte fra Bergen, Fredrikstad og Porsgrunn, mens de delegerte fra Haugesund drog søveien til Trondheim.

Reisen gikk hurtig og farten gjennom Gudbrandsdalen forbi Selsbygden med alle de kjente steder fra «Kristin Lavrandsdatter» og videre over Dovre var en opplevelse for alle, navnlig for dem som så det hele for første gang. Snøhetta fikk man dog ikke se, et tett skylag dekket de veldige fjellmasser. Tiden forkortedes ved det hyggelige samvær og for prestene ytterligere ved breviarbønnen som vekslet med pastor Ugens interessante bidrag til studiet av norsk seterbruk! Til sist kom det store øieblikk da man fikk Trondheim i syne og «over det grønne land, over den herlige stad, reiste sig Kristkirken så kjempeveldig og strålende lys, så det var som alting lå den for fote», som det heter i «Kristin Lavrandsdatter».

Ved ankomsten til Trondheim blev de reisende hilst velkommen av Melle-Norges overhyrde, apostolisk prefekt Pater Witte, sogneprest pater Antonius Deutsch og pater Servatius Hünen, mens hr. F. Lohse var behjelpelig med å føre prestene ut til de ventende biler som med vimpler i de pavelige farver stod opstillet utenfor stasjonen. Så fordeltes vi i våre respektive kvarterer; mens Hs. Høiærverdighet Biskopen bodde som gjest hos prefekt Witte i prestegården, fikk de øvrige geistlige husly hos de alltid gjestfrie St. Elisabethsøstre i det store hospital på Ila med de mange minner, ikke minst fra den katolske kirkes gjenreisning i Nidarøsdomens by.

Landsmøtets dag.

Søndagen — 28. juli — begynte med fromesse i St. Olavs kirke. Messen som forrettedes av høiærverdige pater Witte, assistert av pastor dr. Gørisen som samme morgen var kommet sydfra med hurtigruten fra Kristiansund N., blev bivånet av en andektig skare som i stort antall samledes ved Herrens bord.

Kirken var fylt til siste plass da pontifikalmessen klokken 10,30 tok sin begynnelse. Den forrettedes av biskop Mangers med mgr. Irgens som assisterende prest, pastor Riesterer som diakon og pastor Ugen som subdiakon. Den gregorianske messe — Missa de Angelis — blev sunget med kraft og begeistring vekselvis av koret og menigheten, godt understøttet av de mange geistlige som hadde tatt plass på de forreste benker i skibet. Foruten de førnevnte, var nu også dominikanerpatrene Vanneufville og Alby kommet til. Med særlig honnør må nevnes ministrantene som vel skolert og diskret ledet av pater Hünen der fungerte som ceremoniarus, medvirket ved pontifikalmessen som ikke har vært noen hyppig foreteelse i Trondheim i de senere år, da overhyrden ennå ikke var apostolisk prefekt. Etter Evangeliet besteg prefekt Witte prekestolen og talte i tilslutning til dagens tekst, alvorlig og manende om kristenlivets gode frukter og om den ka-

tolske aksjon som St. Olavs forbunds medlemmer var særlig forpliktet til å virkeliggjøre.

Landsmøtet.

En halv time etter pontifikalmessen samledes man i Harmoniens selskapslokaler, hvor landsmøtet skuldes holdes. Etter at centralstyrets medlemmer og de delegerte hadde tatt plass, trätte overhyrdene, biskop Mangers og prefekt Witte inn i salen, mens forsamlingen reiste sig og hilste dem med kraftig applaus. Man savnet overhyrden for Nord-Norge, apostolisk prefekt Starke, som opholdt sig i utlandet og som i siste øieblikk var blitt nødsaget til å endre sine reiseplaner. Til gjengjeld var Nord-Norge godt representert av en rekke ivrige legfolk som fra Tromsø og Hammerfest var kommet den lange vei for å delta i landsmøtet og bevise samho- righeten mellem alle Norges katolikker.

Formannen, bankchef Parmann åpnet møtet med den katolske hilsen: «Lovet være Jesus Kristus» hvorefter Olavshymnen blev sunget. Formannen holdt så en velkomsttale rettet særlig til overhyrdene og minnedes fjorårets landsmøte som blev så overmåte vellykket takket være Bergenskatolikkenes storslåtte arrangement og navnlig sognepresten mgr. Snoeys samt lokalforeningens formann, Bjarne Johannessen. Denne var ved sykdom forhindret i å delta i dette landsmøte, som formannen håpet måtte bli like vellykket. Det var blitt nedlagt et stort arbeide for å forberede landsmøtet av sekretæren H. Barra og ikke minst av prefekt Witte som hadde vist en levende interesse for forbundet og for dette landsmøte i Trondheim. Formannen sluttet med å uttale sin forvisning om at dette landsmøte i ly av helgen-kongens ærverdige domkirke, måtte gi alle nye impulser og ny styrke til fortsatt arbeide for Kirkens sak i vårt fedreland. Navneopropet viste at de fleste lokalforeninger hadde sendt delegerte til landsmøtet, mens noen få møtte ved representanter valgt blandt Trondheims katolikker. Årsberetning og regnskap — som vil bli offentliggjort i «St. Olav» — blev oplest og vedtatt uten diskusjon. Formannen dvelte særlig ved forbundets arbeide for utgivelse og salg av katolske bøker og brosjyrer og henstillet til medlemmene å arbeide for å få bokhandlerne i de forskjellige byer til å føre våre bøker og til å varsle centralstyret når dette støtte på vanskeligheter.

Styret fremsatte en del lovforslag, som alle blev vedtatt. De fleste var av formell art. Et mer vidtgående gjaldt innskrenkning av landsmøtene, så disse skulde holdes hvert annet eller hvert tredje år, istedenfor som før hvert eneste år. Det var hensynet til forbundets økonomi som lå til grunn for dette forslag, som imidlertid likesom de øvrige er underkastet overhyrdenes approbasjon for å få lovskraft.

Man skred derpå til valg. Etter forslag av mgr. Irgens blev formannen gjenvalgt med akklamasjon. Av de uttredende styremedlemmer gjenvalgtes frø-

ken Marie Knudtzon, mens fru Sigrid Undset blev innvalgt som nytt medlem. Til suppleanter gjenvalgtes hr. Hongslo og konsul Berrum, mens frøken Sigrid Øde blev ny suppleant.

Landsmøtet som hverken bød på sensasjoner eller skarpe sammenstøt, men bar vitnesbyrd om vedvarende og utholdende arbeide under vanskelige forhold, blev derefter hevet.

Festmiddagen.

Efter landsmøtets avslutning var centralstyrets medlemmer og de delegerte prefekt Witte's gjester ved en festmiddag som holdtes i Harmonien og hvori også deltok mange av de øvrige tilreisende, ialt ca. 60 personer. Til tonene av Schuberts: Marche militaire toget man inn i den festlig pyntede spisesal. Hs. høiærverdighet biskop Mangers tok plass midt for bordet med den apostoliske prefekt på sin høire side og bankchef Parmann på sin venstre. Til høire for prefekt Witte satt mgr. Olrik og mgr. Kjelstrup. Etter bordbønnen ønsket prefekten velkommen tilbords. — Forbundets formann, bankchef Parmann holdt en tale for Trondheims lokalforening og for Mellem-Norges overhyrde og opleste derpå de ankomne telegrammer bl. a. fra apostolisk prefekt Starke, mgr. Snoeys, sogneprest Recktenwald, frk. Marie Knudtzon og hr. Bjarne Johannessen, Bergen m. fl. — Et par av telegrammene var avfattet på latin, men hr. Parmann leste dem lett og flytende og dokumenterte at han ikke forgjeves hadde strevet med latinen i sine unge år! Ytterligere taler var der ikke, da disse var henlagt til aftenens festmøte.

Under hele middagen hersket den beste stemning. Man kunde fristes til å si at den nærmest hadde karakteren av en stor familiemiddag. Under måltidet spiltes stykker av Tsjajkowski og Alb. Dahls rapsodi over norske folkevisemelodier.

Festandakten i St. Olavs kirke.

Om aftenen kl. 7 samledes man atter i Trondheims katolske sognekirke, hvor andakten blev forrettet av sogneprest fra Horsens, mgr. Olrik, mens mgr. dr. K. Kjelstrup holdt festprekenen. Den andektige skare, som fylte kirken til siste plass, påhørte med spendt opmerksomhet den inntrengende tale, som tok sitt utgangspunkt i Kristi ord: «Uten at hvetekornet faller i jorden og dør, blir det alene; men når det dør bærer det megen frukt». (Joh. 12, 24—25). Etter et utsyn over helgenkongens innsats for Guds rikes fremme i vårt land, holdt predikanten et oppgjør med de utglidende tendenser i våre dagers Norge og fremhevet hvorledes Hellig Olavs kristentro, som fremdeles den dag idag forkynnes hel og uavkortet av den katolske Kirke, alene var istand til å redde vårt folk fra materialismens favntak. Etter en kort sakramentsandakt, hvorunder mgr. Kjelstrup fremsa bønnen til Hellig Olav og hele Kirkelyden sammen med ham påkalte helgenkongens forbønn for vårt folk, blev den sakramentale velsignelse meddelt av mgr. Olrik.

Festmøtet.

I anledning av landsmøtets avholdelse i Trondheim hadde den apostoliske prefekt latt arrangere et festmøte for samtlige landsmøtets deltagere og for alle pilgrimmene. Det blev holdt i Harmonien like efter andakten. Da biskopen, prefekten og de øvrige geistlige hadde tatt plass, besteg pater Servatius Fiinen talerstolen og ønsket som formann i Trondheims lokalforening, alle velkommen til festen. Han uttalte det håp at dette landsmøte måtte bidra til å styrke samholdet mellem alle Norges katolikker. Man måtte beundre den ferdighet hvormed pateren talte norsk efter kun 1½ års ophold her i landet.

Efterat Olavhymnen var sunget, tråtte prefekt Witte frem og hilste forsamlingen i noen få hjertelige ord, og gav så ordet til biskop dr. Mangers, som fortalte at det i Oslo Apostoliske Vikariat hadde vunnet almindelig tilslutning og glede at St. Olavs forbunds landsmøte i år var blitt henlagt til Trondheim. «Og vi kan nu konstatere at dette landsmøte er blitt en suksess, ikke minst takket være prefekt Witte's fremragende organisasjonstalent! Disse landsmøter har sin store betydning allerede ved det at de bringer trosfeller sammen fra hele vårt vidstrakte land. Idag er representanter fra menighetene i Hammerfest i nord og Fredrikstad i syd kommet sammen i Trondheim, Norges hjerte, og jeg er forvisset om at alle vil reise hjem med rike minner fra denne sammenkomst. Jeg må tilstå at jeg ikke er særlig begeistret for det fremsatte lovforslag, som tar sikte på å innskrenke landsmøtene, men det skyldes jo økonomiske vanskeligheter som man må ta hensyn til. — I ethvert fall, kjære katolikker, idag er dere begeistret over de skjønne gudstjenester dere har bivånet og hvorav dere har høstet styrke og oppmuntring. Dere er begeistret over dette samvær med trosfeller, men denne begeistring må anspore oss alle til å være ivrige medlemmer av St. Olavs forbund, til å anstrenge oss for å virkeliggjøre forbundets mål: å styrke, å forsvare og utbre Hellig Olavs tro i vårt land. I aften er sikkert alle besjelt av ønsket om å arbeide for forbundet, men det gjelder å holde ut, å arbeide trofast og vedholdende, så vi kan bli ennu tallrikere på neste landsmøte». Biskopens tale som sluttet med en varm takk til alle som hadde strevet med å forberede dette vellykkede landsmøte, en takk særlig rettet til apostolisk prefekt Witte og Trondheims presteskap, blev motatt med sterkt og langvarig bifall.

Neste taler var mgr. Olrik som bragte en hilsen fra Danmark. Han uttalte at det var ham en ære og en glede å være tilstede ved de norske katolikkers landsmøte. Det han hadde sett og hørt under dette Norges-ophold hadde gjort det klart for ham at det var langt lettere å være katolikk og prest i Danmark enn i Norge. Det fremgår allerede av det forhold at det i Danmark er 25000 katolikker, mens Norge knapt har 3000. Men også økonomisk er stillingen lettere i Danmark, idet de danske katolske menighetsskoler får tilskudd fra stat og kom-

mune. Han var under landsmøtet blitt slått av det alvor og den verdighet hvormed forhandlingene førtes. I Danmark kunde et slikt møte ikke ha løpet av uten en del vittigheter. I Danmark har da også de norske katolikker ry for å være noen kjernekarer. Dette alvor og denne rolige energi virket meget til-litvekkende og måtte være fryktinngydende for alle Kirkens motstandere. Denne seige vilje og dette stadige arbeide, år efter år med aldri sviktende be-geistring, må én dag føre til gode resultater. «I går opover en steil vei, men en dag vil I være oppe. Jeg sier: fortsett! De norske katolikker vil nå frem til sitt mål og Hellig Olav vil atter bli hilst som Norges konge til evig tid». Den varme og kraftige tale som blev fremsagt på et ualmindelig distinkt og melodisk dansk, blev hilst med kraftig applaus.

Derpå besteg sogneprest de Geus talerstolen og holdt en liten vakker tale som grep alle: «Jeg kan ikke la være å si noen ord her i denne sal, hvor jeg en gang før har talt, da jeg var sogneprest i Trondheim. Nu fryder jeg mig over atter å være på gamle, kjære tomter, og her i salen ser jeg så mange lykkelige ansikter. Kanskje vil noen spørre: hvad har han egentlig å si oss, han er jo dradd bort fra oss? Men dere må vite at det var ikke av egen drift at jeg forlot Trondheim og Norge for seks år siden, det var alene av lydighet mot mine foresatte, idet den daværende erkebiskop av Utrecht kalte mig tilbake til sitt bispedømme, hvorfra jeg kun hadde fått noen års permisjon. Og nu da jeg er kommet tilbake efter alle disse år, må jeg få takke for den hjertelige mottagelse jeg har fått, først og fremst av mgr. Kjelstrup. Da jeg kom til ham i Kristiansand i forrige uke, følte jeg det straks som om jeg var hjemme. Og siden har jeg fått den samme gode mottagelse hos hs. høiærverdighet biskop Mangers og nu hos apostolisk prefekt Witte. Det har vært en stor dag, det ene herlige øieblikk efter det annet. I eftermiddag var jeg en tur i Domkirken, men mens jeg satt der og lyttet til orgelets toner, stod det for mig at det ærverdige kirkehus er som en lampe uten lys og jeg var så lykkelig da jeg atter befant mig i den kjære, lille St. Olavs kirke. Der er det ikke bare stemning, men også en dyp realitet som er brennpunktet for vår bønn og tilbedelse. Under mgr. Kjelstrups vakre preken blev dette så klart og overbevisende lagt frem for oss. Det hender så ofte med katolikkene i katolske land at de tar det hele for gitt, men I norske katolikker I vet hvorfor I er katolikker. Så vil jeg da gjenta for eder Hellig Olavs hærrop på Stiklestad: «Fram, fram kristmenn, korsmenn, kongsmenn!» Det var en stor glede for pastor de Geus's mange venner atter å høre den kjære kjente røst og enda en særlig glede å konstatere at han fremdeles talte norsk så feilfritt og godt. Talen blev mottatt med begeistret bifall.

Til sist trätte prefekt Witte frem og rettet en hjertelig takk til styret for St. Olavs forbund for den imøtekommenhet det hadde vist ved å ordne det slik at dette landsmøte hadde kunnet finne sted i Trondheim. «Det som har vært min ledende tanke

i mine bestrebelse for å få forbundet til å holde sitt landsmøte her, var at forbundet en gang måtte fare samlet til Stiklestad for å bringe en hyldest til helgenkongen, hvis navn det bærer. Og imorgen vil det altså skje! Jeg må få takke centralstyret og da særlig dets formann hr. Parmann, kassereren fru Bonnevie og sekretæren hr. Barra som i årevis har arbeidet så trofast og interessert for dets vekst og fremgang. Jeg takker også de delegerte som er møtt frem i så stort antall. Og jeg retter en særlig takk til mgr. dr. Kjelstrup fordi han er kommet den lange vei og fordi han med så kort varsel har påtatt sig å holde hovedtalen ved vårt stevne på Stiklestad, da Lars Eskeland blev syk. Jeg takker Trondheims menighet som har anstrengt sig så meget for å forberede alt, så våre gjester kunde få en god mottagelse. Og imorgen farer vi da til Stiklestad for å feire 900-års dagen for Hellig Olavsvyrnadens lovfesting ved kong Magnus den gode. Og vi vil be Hellig Olav beskytte denne vår ferd og gi oss tjenlig vær — men vi går i alle tilfeller!» Prefektens tale blev hilst med langvarig bifall og forsamlingen reiste sig for å synge «Norvegia Catholica — mot dette mål vi stevner — Norvegia Catholica, vi kan, vi vil, vi evner!»

Derefter fulgte en kunstnerisk underholdning med et rikt og avvekslende program. Harmoniens orkester spilte Elgar Salut d'amour, Schuberts Ave Maria, Mot kveld av Agathe Backer-Grøndahl og Gounods Ave Maria. Frøken Inger Næss fra Kristiansund N. foredrog fint og vakkert Støren av Sinding, Bønn av Eilif Gulbranson og Kjerulfs: Over lyngen. Frøken Elisabeth Johansen leste mgr. Kjelstrups vakre dikt «Olsok» og menighetens skolebarn sang sikkert og taktfast under søster Sodalís's kyndige ledelse. Til slutt reiste forsamlingen sig og sang unisont Credo efter den kjente gregorianske melodi.

Efter det vellykkede festmøte servertes aftensmat i de tilstøtende selskapslokaler. Om den minnerike valfart til Stiklestad på Olavsdagen vil referat følge i neste nummer av «St. Olav».

H. J. I.

TAKK!

La mig herved få takke alle dem som minnedes mig i bønn og ved gratulasjoner i anledning av mitt 25-års prestejubileum.

H. D. Béchaux. O.P.

TAKK!

Min hjerteligste takk til alle dem som har villet skjenke mig en tanke og ære mig med sin venlige oppmerksomhet ved mitt 50-års prestejubileum. Jeg ber den almektige Gud å lønne dem for det slik som Han selv har lovet og som Han alene kan gjøre det.

C. Riesterer.

St. Josephssøstrene

70 år i Norge.

(Forts.)

Dronning Josephine nedlegger grunnstenen til St. Josephs institutt den 9. juli 1874.

Man hadde vært så heldig å finne et velegnet sted i Akersveien 9 & 13 som, i desember samme år blev kjøpt av kongregasjonen og i november 1886 utvidet med eiendommene nr. 7 og 11 — alle disse eiendommer blev i 1900 til Ullevålsvn. 2. Dette hospitals historie fortalte vi her ved 50-års jubileet i 1933, så vi skal ikke dvele nu ved dets store og velsignelsesrike arbeid.

Skole og internat blomstret og søstrene hadde megen glede av elevene etterhvert som de vokste op — men samtidig tynget de materielle bekymringer stadig på det apostoliske prefektur og gjorde det vanskelig å gi søstrene det nødvendige til deres underhold. Hvad de fikk, gikk først og fremst til barna — og prefekt Bernard måtte atter til utlandet for å kollektare, men utbyttet blev ikke stort, så der måtte treffes en ny ordning, hvorefter bl.a. søstrene ikke mer skulde stå under administrasjon, men selv forvalte eiendommen samt få tillatelse til ved siden av sin gratis St. Olavsskole å begynne en betalings-skole og sprogkursus. 1885 approbertes den nye kontrakt — og sommeren 1885 åpnedes «den franske skole»,

den nuværende «St. Sunnivaskole», med 23 elever. Samtidig begynte man sprogkursus for voksne.

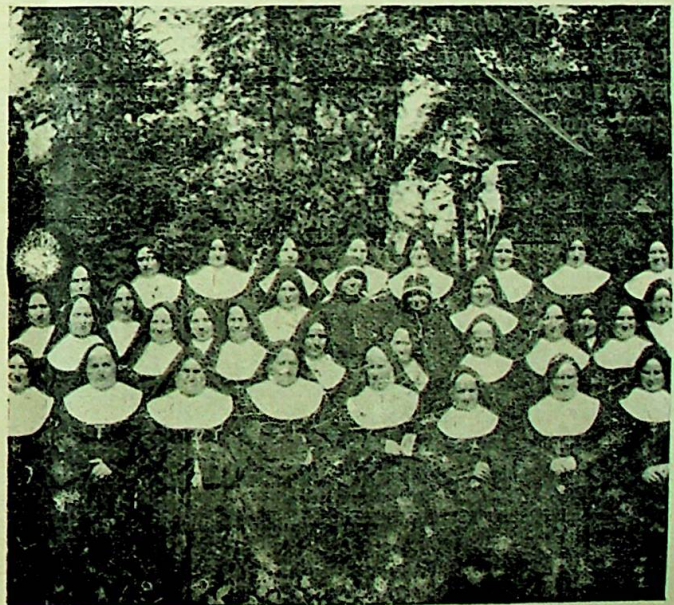
I 1887 blev Instituttet provincialhus for St. Josephssøstrene i Norge — i 1891 undertegnedes en ny kontrakt mellem prefekt Bernards efterfølger mgr. Fallize og kongregasjonen, og «St. Joseph måtte herefter ennu mer ta sig av sin religiøse families behov», sier krøniken.

En ny inndeling av prefekturet kalte søstrene tilbake fra Trondheim, men isteden overtok de virksomheter i Fredrikstad og Halden hvor der blev åpnet hospitaler. Den 19. mars 1890 feiredes et strålende 25-års jubileum. 1. august 1891 optokes arbeidet i Porsgrunn — 17. november samme år i Kristiansand.

Novicene hadde hittil fått sin utdannelse i Danmark. Dette var av mange grunner upraktisk, og den 19. mars 1895 innviet mgr. Fallize det kanoniske noviciat for den norske provins og 24. mars ikledtes de første postulanter med stor høitidelighet i St. Olavskirken. 24. april 1900 flyttes noviciatet og postulatet til Vor Frue Villa, som eies av kongregasjonen og hvor der er innredet et vakkert Jesu-hjerte kapell for en norsk født søster Margrethe Marie Krohns arv. Den skjønnne eiendom på Ullern er en herlig ramme om noviciatet og et fredfylt sted for de gamle søstre. De årlige exercitier avholdes også der.

November 1899 reiste en liten koloni søstre til Drammen for å åpne skole og hospital.

Innimellem hele denne travle virksomhet her i landet hadde man den 21. juni 1910 nedlagt grunnstenen til St. Olavs Kloster i Glanerbrug, Holland — hvor de unge postulanter skulde opholde sig den første tid av sitt klosterliv før de reiste til sitt nye norske fedreland. Krigsårenes økonomiske vanskeligheter gjorde en forandring i denne plan, idet man

Den nuværende generalpriorinne på besøk 1923. Billedet er tatt på Vor Frue Villa.

De fire første St. Josephssøstre.

Søster Saint Jean.

Søster Marie Joseph.

Søster Généraleuse.

Søster Marie des Anges.

solgte Glanerbrug til Maristpatrene og åpnet istedet et postulathus i Nienborg, Tyskland.

I 1922 døde mère Clémence etter et liv i arbeid og bønn, i offer og forsakelse — og provincialassistentinnen, mère Zoé Ducruet blev hennes efterfølger — et hverv som hun som bekjent innehar den dag i dag og røkter med enestående dyktighet og selvforglemmende opofrelse for hele kongregasjonens vel. Hun fikk straks meget å skulle vareta, og mer og mer er der kommet til i årenes løp. Virksomheten på stasjonene utvidedes stadig — i 1924 er der stor fest i Fredrikstad da den nye moderne hospitalsbygning står ferdig. Samme år får ordensprovinsen ennu et hus i Tyskland, i industriegnen Gelsenkirchen-Hessler.

St. Joseph sender stadig nye døtre og på Vår Frue Villa blir der etter hvert trangt om plass, fordi den jo foruten noviciat er hvilehem for de gamle søstre. I 1927 reiser man derfor en ny rummelig murbygning ved siden av den gamle trevilla — og et ennu større løft må man ta i 1929, da det viser sig at skolelokalene på St. Josephs Institutt er sprengte. Den 15. august står derfor den prektige St. Sunivaskole ferdig og blir innviet — og umiddelbart etter tar man fatt på en fullstendig ominnredning av selve instituttbygningen, som jo ved skolens flytning har fått en del lokaler ledig. I oktober kunde søstrene rykke inn i en praktisk og tidmessig bolig. Det var med litt vemod at man forlot den gamle trebygning innenfor hvis vegger der i de små og trange rum var bedt så mangen en bønn og grått så mangen en tåre for arbeidet her — sier kronikken — men den tilføier: «varmt banket alle hjerter i takk til den omsorgsfulle mor som ikke hadde spart noe for å skaffe sine døtre et trygt hjem og Provinsen et verdig moderhus».

Og St. Joseph velsigner fremdeles sine døtres arbeid: I 1931 blir hospitalet i Kristiansand utvidet og i desember samme år står det nye hospital i Porsgrunn ferdig. I 1932 åpnes et nytt postulathus i Albachten ved Münster og huset i Nienborg utvides.

Med store festligheter og under hjertelig deltagelse fra nær og fjern feiret Vår Frue Hospital i 1933 sitt 50-års jubileum. Fra høieste hold kom der anerkjennelse for den innsats i samfundslivet som søstrenes virke representerer, idet Kongens fortjenstmedalje blev tildelt søstrene Marie og Su-

sanne som har virket ved hospitalet siden dets start. Priorinnen moder Antonia mottok mange beviser på den hengivenhet og sympati hvormed såvel hospitalet som hun selv personlig omfattes. Også til den gamle høitfortjente mère Humbeline ute på Vår Frue Villa gikk der mange kjærlige hilsener og tanker. Allerede så tidlig som i 1920 hadde takknemlige patienter skjenket hospitalets søstre et feriehem på Nesøen — ved jubileet gav lægene hospitalet en fjellstue på Torpa. Begge deler trenges hvis søstrene skal kunne holde ut i sin opslitende gjerning, ti hvor redebønn og offervillig enn sjelen er så må der et fond av fysiske krefter til, og hvem skulde vel være nærmere til å hjelpe de uselviske søstre om ikke nettop læger og patienter?

Men Vårherre har ikke glemt de flittige søstre hvis gjerning faller på instituttet med undervisning o. lign. og hvis arbeid også er krevende og opslitende. I 1932 fikk instituttets søstre et yndig sommersted i St. Josephs villa på Snarøen. Ti også i Akersveien 4 utvides der stadig — de siste landevinninger representeres av en kokeskole og en barnehage, som med engang blev overfylt. Men søstrene viker ikke tilbake for å ta ennu mer arbeide på sig — i år har de således kjøpt den herlige gamle eiendom Grefsen Gård i Østre Aker som ved dette kjøp knytter båndet til sin fortid, idet gården jo i gamle dager — i middelalderen — var klostergods. Det er meningen å innrede et rekonvalesent hjem der — en filial av Vår Fru Hospital. Likeledes har man kjøpt bygningen til et stenhuggeri med tilhørende tomt som ligger i Akersveien rett overfor hospitalet.

—
Dette er i korte trekk St. Josephssøstrenes historie gjennom 70 år — men en slik beretning er tross sine store og skjønne begivenheter dog bare en vakker form omkring det vesentlige. Ti hvor velsignelsesrik enn disse synlige frukter av søstrenes ferd har vært og er — så sitter der rundt om i det skjulte mennesker som kan fortelle om hvad en St. Josephssøster har betydd for dem i deres livs tyngste stunder. Våre kvinneforeninger og kongregasjoner vet å berette om den hjelp og støtte som hver enkelt sammenslutnings spesielle «søster» er — konvertitter vidner om sine første samtaler med en forståelsesfull søster og om den varme og den glede som strålte ut fra den søster

Provincialforstanderinne mère Zoé.

som stod fadder ved en optagelse. De frysende er blitt kledd, de sultne mettet, de hjelpeløse besøkt og stelt i sine hjem — og de som banker på søstrenes dør er aldri gått uhjelpet bort. Der hjelpes hver eneste dag uendelig meget i lønndom som i sin tid vil bli gjengjeldt av Faderen efter Kristi egne ord.

Generalpriorinne mère Marie Félicité, som grunnla den norske ordensprovins.

På den store vakre St. Josephsstatue i St. Sunivaskolens gård står der hugget i stenen: *Ite ad Joseph!*

Søstrenes virke har meislet de samme ord inn i taknemlige menneskehjarter.

«St. Olav» ønsker på alles vegner:
Ad multos annos!

Prest i 50 år.

Av C. Riesterer
Forts. fra forr. nr.

Jeg hadde optatt i min menighet en mann som var blitt farlig syk, og siden har jeg begravet ham mot den protestantiske biskops ordre, men efter mannens og hustruens uttrykkelige bestemmelse og vilje. Men før jeg foretok begravelsen opsøkte jeg dog personlig biskopen, forklarte ham sakens sammenheng og bad ham om å tilbakekalle sin ordre, da den var i strid med mannens uttrykkelige bestemmelse og hustruens like så uttrykkelige vilje. Biskopen viste sig ubøielig, og da det var umulig å opnå noe forlik, utførte jeg begravelsen efter ektefellenes vilje. Det var kun en ubetydelig formalitet som ikke var oppfylt, fordi den ikke kunde oppfylles. Dette var nok. Politiet bæret mig med en mulkt. Saken kom for retten. Meddomsretten i Trondheim kunde ikke frikjenne mig helt, men satte boten ned lavest mulig og henstillet til mig å søke om benådning for den. Det var imidlertid viktig å få avgjort ved dom om man i lignende tilfeller kunde handle som jeg hadde gjort uten å bli utsatt for forfølgelse i lovens navn. Da biskop Fallize var av samme mening som jeg, appellerte jeg dommen til Høiesterett og blev enstemmig frikjent. Dommen vakte megen sympati i alle kretser. En formell vanskelighet var ryddet av veien.

Av biskop Fallize hadde jeg fått i oppdrag å revidere og komplettere melodiene til Missjonens salmebok. Dette arbeide bragte jeg til avslutning i 1905, og for å spare Misjonen for de nesten uoverkomme-

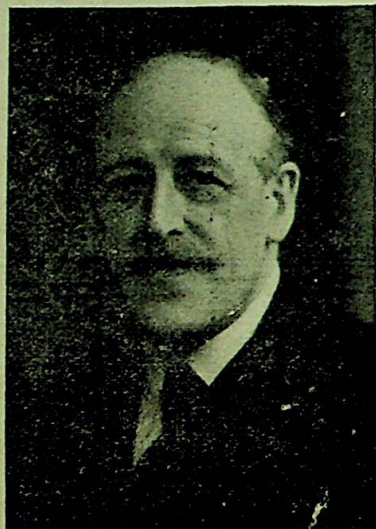
lige utgifter ved melodienes trykning, måtte jeg også overta arbeidet med den fagmessige ved hånd fremstillede originalskriftprøve av noter og tekst til litografisk trykning. Melodiboken gjør ennu tjeneste i alle menigheter i Norge, men er utsolgt for lenge siden. Sangkreftene i den nystiftede St. Olavs-menighet var sparsomme og mangelfulle til å begynne med. Det lykkedes dog snart å danne et sangkor, som tross følelige mangler og mange vanskeligheter i kort tid bragte det så langt at det ikke blot maktet å utføre den almindelige kirkesang, men presterte også flerstemmig salmesang og klarte vanskelige saker ved høitider og andre anledninger.

Jeg må gjøre avkald på å nevne kun tilnærmet sesvis det som la beslag på min tid og mine krefter i de henimot 33 år jeg var sogneprest i Trondheim, derav vel 12 år i Jesu-Hjerte menighet, og 21 i St. Olavs-menighet. Jeg antyder kun spredte trekk. Først og fremst menighetene selv. Medlemmene var jo ikke så tallrike, men de var meget spredte, selv om vi bare tenker på dem som hørte byen til. Det var derfor biskopen delte menigheten i to i 1902. Derefter skolen, hvis elevtall svinget fra år til år, som rimelig er, men kunde til sine tider gå op til 30 skolebarn, så både lokalene og lærerkreftene var sprengt. Jeg taler ikke om de krav som opstod med hensyn til kirkesang, orgelspill, leilighetskomposisjoner og dikt. Alt måtte jo skapes og grunnlegges. Den vidtløftige administrasjon av Abelsborgs

eiendom med tilliggende herligheter, er en historie for sig selv, og kunde ha beskjeftiget en mann ale ne og vel så det. Man hadde forsøkt med en, men vedkommende, som forøvrig hadde alle kvalifikasjo ner greide det ikke. Der var mange innviklede op gaver av enhver art med alle slags offentlige myn digheter og private personer så å si hver eneste dag.

(Forts.)

Den engelske pilgrimsferd.

Lederen mr. Percy S. Aldridge.

Som tidligere meddelt vil et selskap engelske ka tolikker i neste uke komme til Norge på en kombi nert pilgrim- og feriereise. De ankommer til Oslo mandag den 12. august om morgenen og vil benytte dagen til å bese vikingskibene, Holmenkollen m. m. Om aftenen vil de overvære en kort andakt i St. Olavskirken. Tirsdag morgen reiser de videre til Hamar, hvor de efter å ha besøkt domkirkeruinene vil avlegge besøk i St. Torfinns kapell og prestegård. Fra Hamar fortsettes til Lillehammer og Trond heim, og derfra går ferden til Sverige.

Welcome!

On behalf of the Catholics of Norway «St. Olav» has the honour to greet the First Pilgrimage of Catholics from England welcome to Norway. We hope their combined pilgrimage and holiday-trip will be pleasant and interesting and we feel sure that it will strenghten the links of sympathy and friendship between Catholics from both countries.

Herhjemme: —

Hans høiærværdighet biskop Mangers reiste mandag 5. august til Hønefoss og derfra videre til Bergen, hvorfra han i denne uke reiser til Haugesund og Stavanger for så å fortsette til Kristiansand og Arendal. Han vil være tilbake i Oslo 15. august.

Pastor Riesterers 50-års jubileum.

Den sjeldne fest blev feiret torsdag den 1. august og fikk et strålende forløp. Festandakten om kvelden i St. Olavskirken blev holdt av pastor Riesterer med assistanse av pastor Ugen og sogneprest Rottier. I koret var hs. hiv. biskopen tilstede — likeledes var den herværende geistlighet fyldig representert.

Sognepresten mgr. Irgens holdt festprekenen som var bygget over ordene i Trinbønnen: «Jeg vil tre frem for Guds alter — for Gud, min ungdoms glede». Idet han tegnet et klart og respektinngydende bilde av en prests person og virke, takket han pastor Riesterer for hans store og betydningsfulle innsats. Stadig måtte presten oppe for alteret gjenta sitt: Domine, non sum dignus — og leve sitt liv i bevissthet om ikke å være verdig det store kalí han hadde fått. Men han måtte søke sin støtte der hvor han hadde sin glede: i sitt virkelige samliv med Frelseren og sin gjerning med Gud i menneskesjelene om sig. En prest vet at mens de fleste mål taper sin interesse når man rekker frem til dem fordi man opdager hvor liten verdi de har, så er prestens mål det evige liv for sin egen og sine medmenneskers sjel og han blir derfor aldri skuffet, men bevarer sin optimisme og dermed sin ungdom. For den sanne prest er livet alltid ungt, alltid nytt og friskt, fordi det daglig fornyes i Kristus.

Mgr. Irgens bragte derpå pastor Riesterer en takk for all hans tro faste virke i Hellig Olavs land, hvor han hadde gjort så stor innsats for alle Olavsminnene, men han hadde jo også høstet rik lønn: i 1919 hadde han bare to ledsagere på den samme vei til Stiklestad som han nu siste mandag gikk med flere hundre. — Talen påhørtes med opmerksomhet av den store menighet som hadde samlet sig. Etterpå lyste pastor Riesterer den sakramentale velsignelse. Om kvelden var der fest hos biskopen for alle prestene.

Det er forresten et ganske rart treff at pastor Riesterer er vigslat til prest på St. Alfons av Liguoris dag, den navngjetne kirkelærer hvis minne han så mange år efter skulde bli kallet til å forsvare — slik som man husker var tilfelle i prosessen om «St. Peters himmelnøkler» —!

— og derute

VATIKANBYEN. — Den hellige Fader forlot Vatikanet onsdag i forrige uke og drog ut til Castel Gandolfo, hvor han vil ta ophold noen uker. Noen ferie blir det dog ikke, da paven fortsetter med å gi audienser.

ENGLAND. — Der er blitt dannet en forening av katolske journalister som med engang fikk over 100 medlemmer. Episkopatet har overtatt patronatet for den.

Redaktør: Mgr. Irgens.

K. Grønli's Bok- & Akcidenstrykkeri, Telf. 10877, OSLO.